

Positiiviset ryhmänhallintakeinot

Piia Karjalainen, KM
Väitöskirjatutkija / THL
Tohtorikoulutettava /Helsingin yliopisto

Ihmeelliset Vuodet ry

Ville-Kalle

3-6 v.

kiukkukohtaukset,
riidat, uhmakkuus

vihaisuus, ilkeys,
kostonhaluisuus

tottelemattomuus,
tappeleminen

tahallinen
ärsyttäminen

muiden
syyttäminen

matala ärsyyntymiskynnys

valehtelu

kiusaaminen,
pelottelu

häiriköinti

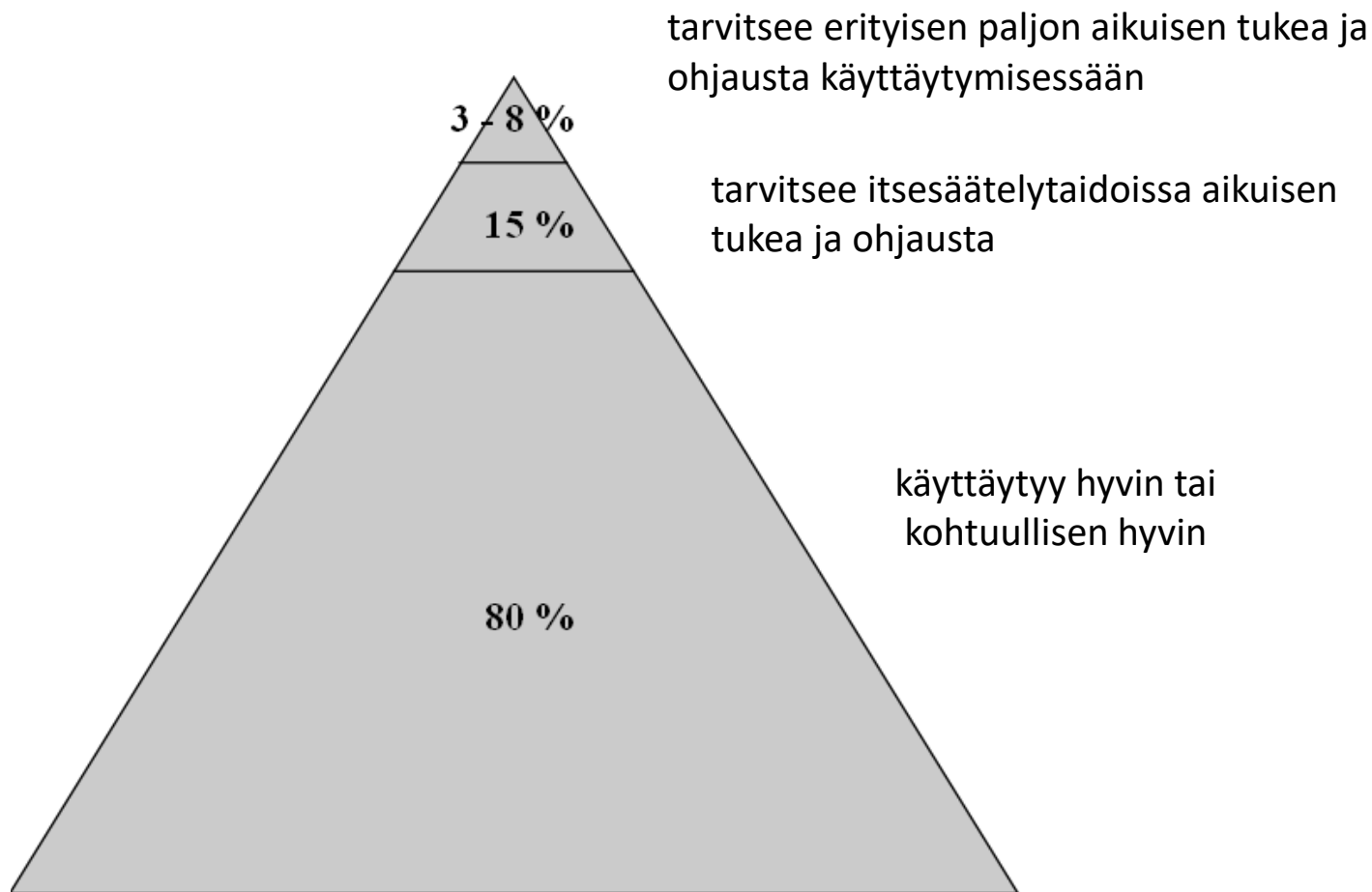

Negatiivinen maine

Ihmeelliset Vuodet ry

Lapsiryhmän jakauma

Ryhmänhallinnan keinoja

- Behavioristiseen teoriaan perustuvat menetelmät
- Kognitiivis – behavioraaliseen teoriaan perustuvat menetelmät
- Sosiaalisen oppimisen teoriaan perustuvat menetelmät
- Erilaiset terapiat (pienryhmä tai yksilö)
- Sosiaalisten ja emotionaalisten taitojen valmentaminen

Behavioristinen teoria (Skinner)

- Käyttäytymisen muuttaminen tapahtuu ympäristöä muuttamalla
- Välitön palaute käyttäytymisestä
- Palkkiot (ruoka, tavarat, etuoikeudet)
- Rangaistusten käytön välttäminen
- Johdonmukaisuus, säännöllisyys

Kognitiivis – behavioristinen teoria

- Ei pelkästään ulkoisia palkkioita ja seuraamuksia
- Lapsia autetaan kontrolloimaan omaa käyttäytymistään
- Opetetaan lapselle sisäistä puhetta, joka ohjaa heidän käyttäytymistään ja auttaa ratkaisemaan ongelmia
- Opetetaan henkilökohtaisia ongelmanratkaisu- ja selvitytymisstrategioita

Sosiaalisen oppimisen teoria (Bandura)

- Oppiminen tapahtuu sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarkkailemalla käyttäytymistä ja sen aiheuttamia seurauksia
- Sosiaalisesti hyväksyttävää käytöstä vahvistetaan palautteen ja palkkioiden avulla
- Positiivista käytöstä mallinnetaan ja harjoitellaan
- Ongelmakäyttäytymisen saamaa palautetta vähennetään
- Annetaan seurauksia ongelmakäyttäytymiselle

Terapiat

Esimerkiksi:

- Käyttäytymisterapia
- Psykoterapia
- Psykodynaaminen yksilöterapia
- Taideterapia

Sosiaalisten ja emotionaalisten taitojen valmennus

Esimerkiksi:

- Arvokas (ART)
 - Askeleittain / Pienin askelin
 - Friends
 - Lions Quest
 - Muksuoppi
 - Tunnemuksu
 - Papilio
-
- Ihmeelliset vuodet terapeutin dinosauruskoulu

Tutkimustuloksia

- Eri tutkimuksia / menetelmiä vaikea verrata toisiinsa
 - Kaikki edellä mainitut vähentäneet lasten ongelmakäyttäytymistä, eroja vaikuttavuudessa
 - Vaikuttavampia menetelmät, joissa vaikutettu aikuisten (ympäristön) toimintatapaan
 - Lapseen itseensä kohdistuvista interventioista vähiten näyttöä
- > Aikuisen ajattelun, asenteen ja toimintatapojen tarkastelu

Ihmeelliset vuodet -ohjelma

- Näyttöön pohjautuva, konkreettisia keinoja antava 3-12 – vuotiaiden käytöshäiriöisten lasten ohjelma aggressioiden ja käytösongelmien vähentämiseksi sekä sosiaalisten taitojen ja tunteiden säätelyn lisäämiseksi kotona, päiväkodissa ja koulussa.
- Perustuu positiivisen käytöksen vahvistamiseen ja negatiivisen käytöksen sammuttamiseen.
- Yhdistetty useita eri teorioita ja menetelmiä:
 - Behavioristinen
 - Kognitiivis – behavioraalinen
 - Sosiaalisen oppiminen
 - Sosiaalisten ja emotionaalisten taitojen valmennus

Ihmeelliset vuodet -ohjelma

- Käytössä Suomessa v. 2006 lähtien
- Ohjelma kolmitahoinen:

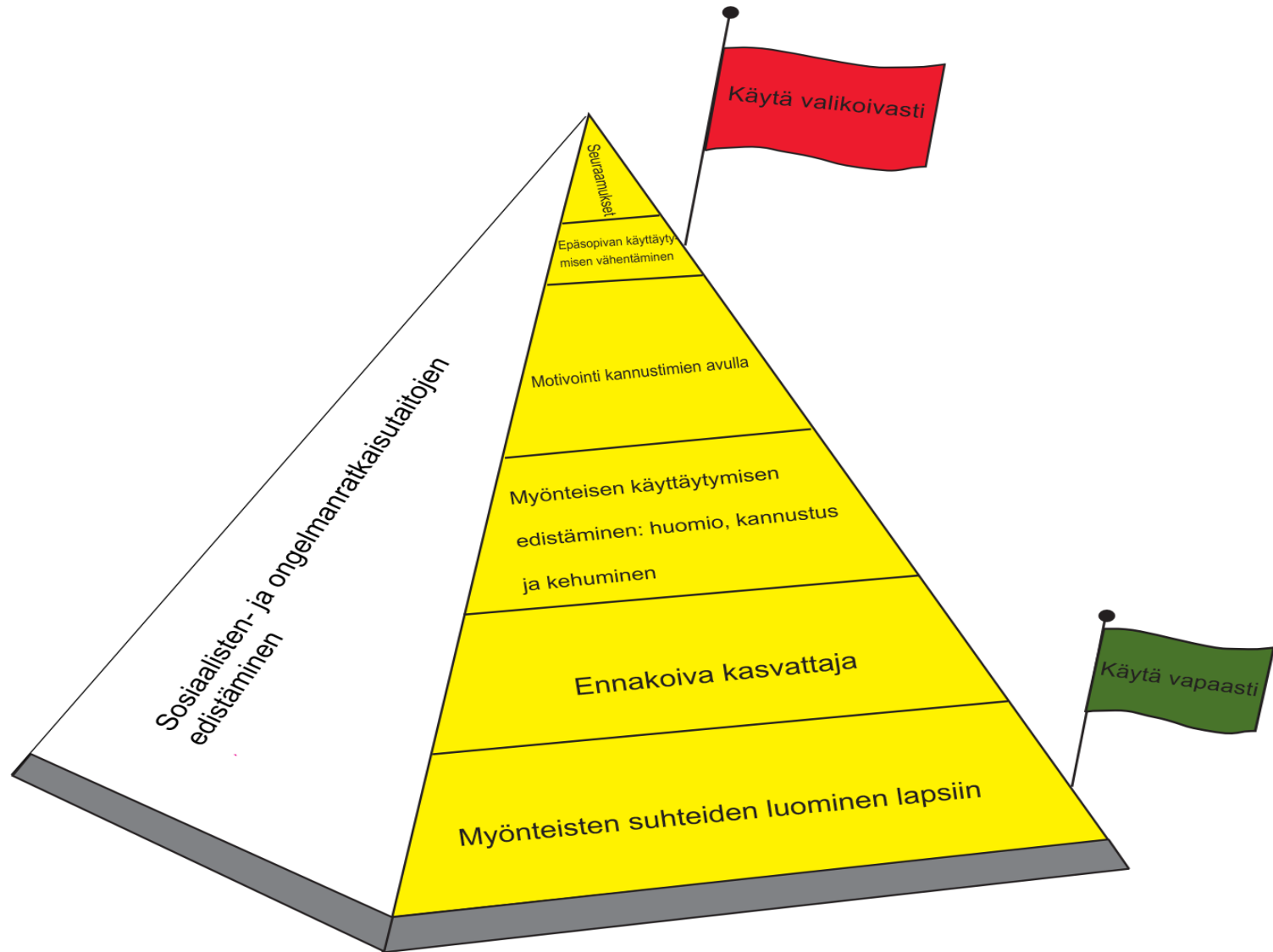
1. Vanhemmuusryhmät

2. Ammattikasvattajien
työpajakoulutukset

3. Lasten ryhmät
(Terapeuttinen
Dinosauruskoulu) ja
ennaltaehkäisevät
tuokiot päiväkodeissa ja
kouluissa

- Yksi tutkituimmista ohjelmista,
erityisesti

Kasvattajan ryhmänhallintataidot

Myönteisen suhteen luominen

- Erityisen kontaktin muodostaminen (aitous, kiinnostus, lapsen kiinnostuksen kohteet)
- Leikki
- Huumori, ”heittäytyminen”
- Yksilöllinen aika
- Vastuun antaminen
- Valinnan mahdollisuudet
- Vahvuuksien tunnistaminen ja vahvistaminen
- Lapsen näkeminen käytöksen takaa
- Positiiviset viestit kotiin
- Onnistumiset näkyviksi

Kannustus ja kehuminen

- Välittömyys
- Nimen käyttö
- Täsmällisyys
- Yrittämisestä kehuminen
- Viereisen kehuminen
- Aitous, rehellisyys
- Suunnitelmallisuus, säännöllisyys
- Kehu + moite (ei!)

Valmentaminen

- Toiminnan ja tunteiden sanoittaminen
- Sisäisen puheen opettaminen
- Mallintaminen
- Ongelmanratkaisustrategioiden opettaminen
- Rauhoittumisen / itsesäätelyn strategioiden opettaminen
- Tukeminen vuorovaikutustilanteissa

Kiitos!

Ihmeelliset Vuodet ry